Nota van Beantwoording Zienswijzen

Omgevingsvisie 2.0 Staphorst

Datum: 28 januari 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Ontvangen zienswijzen en beantwoording

3. Ambtshalve wijzigingen

4. Slot

Inleiding

De ontwerp-Omgevingsvisie 2.0 Staphorst heeft van 17 december 2025 tot en met 28 januari 2026 ter inzage gelegen. Tijdens deze periode was het voor eenieder (inwoners, organisaties en andere belanghebbenden) mogelijk zienswijzen in te dienen. Deze nota geeft een overzicht van de ontvangen zienswijzen, onze reactie daarop en voorstellen voor eventuele aanpassingen in de definitieve Omgevingsvisie.

Gedurende de periode van terinzagelegging zijn 22 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn in deze nota opgenomen.

Overzicht ontvangen zienswijzen en gemeentelijke reactie daarop

Alle ingediende (geanonimiseerde) zienswijzen zijn als bijlage opgenomen. In deze reactienota worden de verschillende zienswijzen achtereenvolgens samengevat weergegeven. De voorgestelde gemeentelijke reactie is *cursief* onder de zienswijze opgenomen.

Toelichting over zienswijzen die een beleidswijziging of uitwerking van beleid voorstellen

De Omgevingsvisie 2.0. is een beleidsluwe visie: we hebben er alleen beleid in verwerkt dat eerder is vastgesteld. Het doel om deze visie is te voldoen aan de wettelijke verplichting om voor 1 januari 2027 een Omgevingsvisie onder de Omgevingswet vast te stellen en om een start te kunnen maken met het werken met een beleidshuis. Dat houdt in dat uitsluitend met de instrumenten van de Omgevingswet wordt gewerkt in een beleidscyclus. In hoofdstuk 2 van de Omgevingsvisie wordt daar op ingegaan waaronder dat we de visie jaarlijks gaan actualiseren. Uitwerking van de visie gebeurt aan de hand van omgevingsprogramma's.

We zien nu dat vanuit de ingediende zienswijzen een aantal inwoners en belangenorganisaties aanbieden om mee te denken over de inhoud. In een aantal gevallen gaat het om een perspectief over de positie van natuur, landschap, biodiversiteit en erfgoed in de visie. Ook worden soms concrete voorstellen gedaan over de uitwerking van beleid. Omdat deze visie beleidsarm is, nemen we deze opmerkingen nu bewust niet mee. Dat betekent echter niet dat we deze zienswijzen aan de kant leggen. We willen recht doen aan de denkkracht die zich tijdens de zienswijzentermijn heeft aangediend. Het college komt daarom in de komende kadernota met een voorstel over op welke onderdelen de visie geactualiseerd wordt, en licht aan indieners in een persoonlijk gesprek het vervolgproces nader toe. Dit past binnen het werken in de nieuwe beleidscyclus. Bij de uitwerking die daarop volgt, denken we dat coproductie een goed middel is om met inwoners en belangenorganisaties samen te werken.

Zienswijze 1: Cumela Nederland

Cumela verzoekt de gemeente om het bestaansrecht van cumelabedrijven in het buitengebied expliciet te erkennen in de Omgevingsvisie. De sector vervult volgens de indiener een belangrijke rol in het beheer van landbouwgronden, natuur, landschap en openbare ruimte. Cumela vraagt om ontwikkelruimte voor bestaande locaties, mogelijkheden voor uitbreiding en nieuwvestiging in het buitengebied, en aandacht voor bereikbaarheid van bedrijfslocaties met groot materieel. Daarnaast vraagt Cumela om voldoende ruimte voor buitenopslag, circulaire activiteiten, verwerking van reststromen en de opwek en opslag van duurzame energie. De sector wil graag participeren in de verdere uitwerking van de visie en de instrumenten onder de Omgevingswet.

De gemeente waardeert de betrokkenheid van Cumela en erkent de belangrijke rol die cumelabedrijven spelen in het beheer en onderhoud van het landelijk gebied. In de Omgevingsvisie 2.0 wordt de bijdrage van agrarische en aanverwante bedrijven aan landschap, natuur en economie in brede zin onderkend.

De visie is echter strategisch van aard en legt geen juridisch bindende regels vast voor individuele bedrijfstypen of locaties. De exacte ontwikkelruimte voor bedrijven, inclusief mogelijkheden voor uitbreiding, nieuwvestiging, buitenopslag en energieopwekking, wordt uitgewerkt in het omgevingsplan en bijbehorende programma's.

De gemeente ziet dat cumelabedrijven een specifieke positie innemen in het buitengebied en dat bereikbaarheid met groot materieel een aandachtspunt is. In de Omgevingsvisie is opgenomen dat de gemeente inzet op een goed functionerend en veilig mobiliteitsnetwerk. De opmerkingen over ontsluitingswegen worden meegenomen in de verdere uitwerking van het mobiliteitsprogramma.

Ten aanzien van circulaire economie, reststromen en energieopwekking sluit de zienswijze aan bij de ambities in de Omgevingsvisie. De visie biedt ruimte om deze thema's in samenwerking met betrokken partijen verder te concretiseren. De gemeente staat open voor participatie van Cumela bij de verdere uitwerking van deze onderwerpen.

De zienswijze geeft geen aanleiding om de Omgevingsvisie inhoudelijk aan te passen. De genoemde aandachtspunten worden betrokken bij het aanscherpen van de doelen de komende jaren en de uitwerking daarvan in programma's en het planologisch juridisch verankeren van normen/regel in het omgevingsplan.

Zienswijze 2: (inwoner Staphorst)

Hieronder wordt per onderdeel ingegaan op de zienswijze.

1. Parallelweg Haar–De Lichtmis en aansluiting Middenwolderweg

Indiener betoogt dat de industrie, door een parallelweg Haar – De Lichtmis een goede aansluiting op het zuiden creëert. In combinatie met verplaatsen van de op en afritten naar de Middenwolderweg, ontstaat er volgens de indiener ook een goede aansluiting voor de industrie naar het noorden. Zo blijft het dorp bereikbaar en leefbaar en ontstaat er niet veel sluipverkeer richting het noorden.

De Omgevingsvisie maakt duidelijk dat het voor Staphorst een belangrijk speerpunt is om de op- en afritten op de A28 te verplaatsen. In het verleden zijn daar diverse oplossingsrichtingen voor onderzocht. Echter bleek ook dat er vanuit Rijk en regio geen urgentie was om hier verder mee aan de slag te gaan. Door de vaststelling van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie is deze urgentie er wel. In het Nationaal Programma is het Staphorster bod, waar de verplaatsing van de op- en afritten A28 onderdeel van uitmaken, als uitgangspunt opgenomen voor de realisatie van de grootschalige munitieopslag. Defensie geeft daarbij aan dat zij "het proces rondom het Staphorster bod en de realisatie van de nieuwe grootschalige munitieopslag – inclusief de hiervoor benodigde interdepartementale afstemming – coördineert". In dat kader gaat een gebiedsproces starten. Daarin werkt Defensie samen met regionale partners om maatregelen voor een veilige verkeersafwikkeling verder uit te werken. De uitkomsten worden t.z.t. meegenomen in een herijking van de Omgevingsvisie.

3. Voorgestelde woningbouwlocatie t.h.v. Jan Arendsland / Olde Dijk

Indiener stelt dat het een hele goede oplossing zou zijn om een nieuwe woonwijk te realiseren tussen Jan Arendsland Oude Rijksweg Vlakkenweg en d'Olde Dijk. En deze ruimte als alternatief te beschouwen voor woningbouwontwikkeling ten zuiden van de Slagen. Aan de zuidzijde van de Slagen kan dan een industriegebied komen.

De gemeente Staphorst wil in de periode tot en met 2030, 1000 woningen toevoegen. Daaropvolgend kan tot 2040 nog eens behoefte zijn aan 1000 woningen. Tot en met 2030 wordt vooral aangesloten bij de huidige woningbouwontwikkelingen en stedelijke structuren in Staphorst, Rouveen en IJhorst/Punthorst, Schuthekkeweg. Het plangebied Schuthekkeweg ligt in het gebied waar de indiener aan refereert. Enige verschil is dat de indiener een groter oppervlakte voor ogen heeft, waarbij de grenzen van het te bebouwen gebied tot aan de Olde Dijk en Vlakkenweg komen.

De gebieden waar we ontwikkeling van woningbouw voor ons zien, zijn gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde stedenbouwkundige doorvertaling van het woonbehoefteonderzoek. Deze gebieden zijn vervolgens opgenomen in het Meerjarenprogramma Woningbouw 2030.

Vooralsnog zien we geen aanleiding om de vastgestelde gebieden te herzien, en om te overwegen om het gebied tussen de Slagen en Gorterlaan te beschouwen als industriegebied.

4. Nieuwe weg en combinatie van wonen en werken nabij Gorterlaan

Indiener geeft stelt voor om een nieuwe weg tussen Gebr. Mussche en Dulasta aan te leggen richting de Buitenes. Aan de zijde van de Gorterlaan kunnen dan woningen met bedrijfsruimtes komen, met de bedrijfsaansluiting aan een andere weg op het industrieterrein die er achter langs komt te liggen.

De gebieden waar we ontwikkeling van woningbouw voor ons zien, zijn gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde stedenbouwkundige doorvertaling van het woonbehoefteonderzoek. Deze gebieden zijn vervolgens opgenomen in het Meerjarenprogramma Woningbouw 2030. Vooralsnog zien we geen aanleiding om de vastgestelde gebieden te herzien, en om te overwegen om het gebied tussen de Slagen en Gorterlaan te beschouwen als industriegebied.

5. Ongelijkvloerse spoorwegovergangen en rondweg noordzijde

De indiener geeft aan dat het wenselijk is dat er ongelijkvloerse spoorweg kruisingen komen.

De gemeente deelt de zorg over veiligheid en doorstroming bij spoorwegovergangen. De overgang bij de Gorterlaan maakt onderdeel uit van het Staphorster bod. Daarin werkt Defensie samen met regionale partners om maatregelen voor een veilige verkeersafwikkeling verder uit te werken. In het gebiedsproces komen specifieke locaties of uitvoeringsvarianten aan de orde. De uitkomsten van dat proces nemen we t.z.t. mee in een herijking van de Omgevingsvisie.

ProRail heeft onderzocht of er mogelijkheden zijn om de spoorwegovergang bij de Gemeenteweg ongelijksvloers te maken. Volgens dit onderzoek is dit niet mogelijk.

6. Aansluitingen Dekkersweg–Gorterlaan en zorgen over leefbaarheid

De indiener hoopt dat de gemeente niet besluit om de aansluitingen van de A28 te verplaatsen naar de Dekkersweg / Gorterlaan.

De gemeente neemt kennis van deze uitspraak.

Conclusie

De ingediende zienswijze geeft blijk van een hoge mate van betrokkenheid bij de inrichting van de verkeersstructuur in Staphorst. We zien er echter geen aanleiding in om de Omgevingsvisie op dit vlak aan te passen. Dit komt met name omdat een deel van de uitwerking zal plaatsvinden in het gebiedsproces voor het Staphorster bod.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 3: Ondernemer Rouveen

De indiener stelt dat het deel van de Oude Rijksweg tussen de afrit van de A28 (Lichtmis) en de kruising niet dezelfde cultuurhistorische kenmerken heeft als het historische dorpslint van Rouveen. Dit gebied wordt gekenmerkt door infrastructurele en bedrijfsmatige functies, zoals een ambulancepost, rijschool, carpoolplaats en diverse bedrijven. Volgens de indiener past dit niet bij de aanduiding 'beschermd dorpsgebied'. De huidige aanduiding zou onnodige beperkingen opleveren voor bestaande en toekomstige bedrijfsvoering. De indiener verzoekt daarom om dit gebied niet langer als beschermd dorpsgebied aan te merken, of om in de Omgevingsvisie een duidelijke scheiding aan te brengen tussen het historische lint en het gebied rond de Lichtmis.

Deze versie van de gemeentelijke Omgevingsvisie is beleidsluw. Dat wil zeggen dat we alleen beleid verwerkt hebben dat al vastgesteld is. De visie wordt vanaf nu één keer per jaar bijgewerkt. Dat doen we dan op thema's en opgaven waarvoor de ambitie en / of het beleid wijzigt.

De gemeente ziet dat het gebied rond de Lichtmis deels een ander functioneel en ruimtelijk karakter heeft dan het historische dorpslint. De aanduiding in de Omgevingsvisie is echter bedoeld om de ruimtelijke samenhang van het gehele lint als structuur te benadrukken. Dit betekent niet dat bedrijfsontwikkeling onmogelijk wordt.

Uw opmerking om een specifiek gebied niet meer aan te duiden als 'beschermd dorpsgebied', vraagt om beleidswijziging van het Rijk. Het is namelijk niet de gemeente, maar de Rijksoverheid die deze status aan dit gebied heeft gegeven. De gemeente kan de status niet wijzigen.

Wat de gemeente wél kan doen, is in beeld brengen hoe zij aankijkt tegen het beschermd dorpsgezicht. En op basis daarvan in overleg gaan met de Rijksoverheid.

Momenteel werken we aan de actualisatie van het open plekken beleid, welstandsnota, transformatiebeleid en erfgoednota. We betrekken uw zienswijze bij de actualisatie van dit beleid – dat vervolgens verwerkt wordt in visie, omgevingsprogramma en plan. Vanuit deze bredere context volgt dan mogelijk ook een gesprek met de Rijksoverheid.

Zienswijze 4: eigenaar recreatiewoning

De indiener heeft een recreatiewoning op ’t Veldhuis en ervaart dat de wandelroute vanuit het park naar het Carsterbos onhandig is. Aan de overkant van de Veldhuisweg ligt een bosperceel met een goede wandelroute richting de Bomertsweg, maar deze is deels afgesloten voor voetgangers. De indiener stelt voor om deze route open te stellen of te verbeteren, eventueel met een nieuw bruggetje, zodat een aantrekkelijk rondje door het Carsterbos kan worden gemaakt. Hij verwijst naar meerdere passages in de Omgevingsvisie waarin het stimuleren en verbeteren van wandelroutes wordt genoemd. De indiener vraagt de gemeente om deze wandelverbinding mogelijk te maken en op de Omgevingskaart een aanduiding ‘Ommetjes ontwikkelen’ op te nemen ter hoogte van de Veldhuisweg.

De gemeente waardeert uw betrokkenheid bij de recreatieve routes in dit gebied.

In de Omgevingsvisie worden algemene ambities genoemd voor het stimuleren van wandelen en het verbeteren van recreatieve netwerken. Deze ambities zijn richtinggevend en niet bedoeld om op perceelsniveau specifieke nieuwe wandelpaden vast te leggen. De Omgevingskaart geeft hoofdlijnen en gebiedsopgaven weer; het opnemen van een specifieke route of aanduiding op één locatie past niet binnen dit abstractieniveau.

De gemeente blijft zich in brede zin inzetten voor het versterken van recreatieve verbindingen, maar deze specifieke route kan niet worden opgenomen of gegarandeerd in de Omgevingsvisie.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 5 t/m 10: inwoners Staphorst en Meppel over woningbouw in Slingenberg

De indieners verzoeken de gemeente om alle verwijzingen naar woningbouw op de locatie Slingenberg uit de ontwerp-Omgevingsvisie Staphorst 2.0 en de bijlagen te verwijderen. De argumentatie bestaat uit drie hoofdpunten:

1. Ontbreken van een rechtmatige grondslag voor woningbouw op Slingenberg

Indieners stellen dat de locatie Slingenberg tijdens de periode van geheimhouding onterecht met externe partijen is gedeeld, zonder dat hiervoor noodzaak of bevoegdheid bestond. Volgens hen is niet aangetoond dat de geheimhouding correct is toegepast. Zolang dit niet deugdelijk is onderbouwd, kan Slingenberg volgens indieners niet als uitgangspunt voor woningbouw in de Omgevingsvisie worden opgenomen.

De gemeente erkent het belang van een zorgvuldige omgang met informatie die onder geheimhouding is gebracht. De door u genoemde raadsbesluiten zijn bij de totstandkoming van de ontwerp-Omgevingsvisie betrokken.

De gemeente is van oordeel dat de wijze waarop informatie tijdens de periode van geheimhouding is behandeld, geen belemmering vormt voor het opnemen van Slingenberg als mogelijke ontwikkellocatie in de visie. In de brief van 12 november 2025 hebben wij u al geïnformeerd over ons standpunt. De publiekrechtelijke en privaatrechtelijke partijen zijn ingeschakeld als aanvulling op de ambtelijke organisatie. Slechts op één punt is, zoals erkend in de brief van 12 november 2025, de geheimhouding geschonden (circa één maand voor opheffing van geheimhouding). Zoals geconstateerd in de brief van 12 november 2025 had dit geen invloed meer op de inhoud van het Meerjarenprogramma Wonen 2030 en zien wij niet waarom het schenden van de geheimhouding ervoor zorgt dat het Meerjarenprogramma wonen 2030 (of deze Omgevingsvisie) legitimiteit mist.

De locatie Slingenberg is in de Omgevingsvisie opgenomen als mogelijke ontwikkelrichting op strategisch niveau, zonder dat hiermee een besluit tot woningbouw wordt genomen. De Omgevingsvisie bevat geen juridisch bindende planologische regeling; concrete besluitvorming over woningbouw vindt pas plaats in latere trajecten, waarbij alle relevante juridische en procedurele eisen worden getoetst.

Deze reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

2. Nieuw ruimtelijk beleid mag bestaand beleid niet aantasten

Indiener stelt dat bestaand ruimtelijk-ordeningsbeleid, zoals vastgesteld in 2024 en ondersteund door jurisprudentie, niet door nieuw beleid kan worden doorkruist zonder expliciete, deugdelijk gemotiveerde besluitvorming.

Het bestaande beleidskader, inclusief eerdere raadsstandpunten, vormt de basis voor deze Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie heeft echter een strategisch en toekomstgericht karakter en biedt ruimte om nieuwe beleidsrichtingen te verkennen.

Het opnemen van Slingenberg als mogelijke ontwikkelrichting betekent niet dat bestaand beleid wordt uitgehold of terzijde wordt geschoven. Eventuele toekomstige planologische besluiten zullen afzonderlijk worden voorbereid, gemotiveerd en getoetst aan het geldende juridische kader. Daarbij wordt zorgvuldig afgewogen hoe bestaand beleid en nieuwe inzichten zich tot elkaar verhouden.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

3. Verzoek tot aanpassing

Indiener verzoekt daarom om het schrappen van alle verwijzingen naar woningbouw in Slingenberg, teneinde te voorkomen dat de Omgevingsvisie gebaseerd is op onjuiste aannames en juridisch kwetsbaar wordt.

De gemeente is van mening dat het wenselijk is om in de Omgevingsvisie een breed palet aan mogelijke ontwikkelrichtingen te schetsen, zodat toekomstige keuzes zorgvuldig en in samenhang kunnen worden gemaakt. De vermelding van Slingenberg in de ontwerp-Omgevingsvisie wordt daarom gehandhaafd.

Zienwijze 11: Prorail

ProRail onderschrijft de ambities van de Omgevingsvisie Staphorst, maar benadrukt dat ruimtelijke ontwikkelingen nabij het spoor zorgvuldig moeten worden afgestemd op het functioneren, de veiligheid en de toekomstige uitbreidingsmogelijkheden van de hoofdspoorweginfrastructuur. ProRail vraagt de gemeente om het wettelijke beperkingengebied te respecteren, om ProRail vroegtijdig te betrekken bij planvorming en om rekening te houden met Basisnet-regels, goederenvervoer en technische spoorvoorzieningen. Daarnaast vraagt ProRail om verduidelijking van de passages over een mogelijk station en de onderdoorgang Gorterlaan. Tot slot wijst ProRail op de noodzaak om negatieve effecten van het spoor op de leefomgeving te mitigeren. Hieronder worden de zienswijzen samengevat opgesomd:

1. Bescherming van het spoornetwerk en het beperkingengebied

ProRail verzoekt de gemeente om het beperkingengebied rond de hoofdspoorweginfrastructuur (circa 11 meter) te respecteren en geen regels op te nemen die het gebruik, onderhoud of de ontwikkeling van het spoor belemmeren. ProRail vraagt om voldoende afstand bij nieuwe woon- en werklocaties en om vroegtijdige betrokkenheid bij planvorming.

De gemeente erkent het wettelijke beperkingengebied en de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze regels gelden rechtstreeks en worden in de Omgevingsvisie niet ter discussie gesteld. De Omgevingsvisie is beleidsmatig van aard en bevat geen juridisch bindende regels die het functioneren van het spoor kunnen belemmeren. Bij toekomstige omgevingsplannen wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met het beperkingengebied en wordt ProRail betrokken. De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de visie.

2. Ambities op de visiekaart die mogelijk overlappen met het spoor

ProRail wijst op mogelijke overlap tussen spoor en diverse ambities, zoals woningbouw, voorzieningen, windenergie en bedrijvenlandschap, en vraagt om voldoende afstand en afstemming.

De Omgevingsvisie benoemt ontwikkelrichtingen op hoofdlijnen. De exacte ruimtelijke begrenzing, afstandsnormen en technische voorwaarden worden pas vastgesteld in omgevingsplannen en projectbesluiten. De visie schept geen bouwrechten en leidt niet tot feitelijke ingrepen nabij het spoor. De gemeente zal bij verdere uitwerking vanzelfsprekend rekening houden met spoorveiligheid, afstandsnormen etc. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie, omdat deze hoofdlijnen blijft en geen strijd oplevert met spoorbelangen.

3. Wens voor een station

ProRail geeft aan dat besluitvorming over een station eerst moet plaatsvinden tussen gemeente, provincie, ministerie en vervoerder. Pas daarna kan ProRail uitvoering en inpassing onderzoeken.

De Omgevingsvisie benoemt de wens voor een station als een ambitie, gebaseerd op bestaand gemeentelijk beleid. De visie schept geen verplichting of besluit tot realisatie. De gemeente onderschrijft dat verdere besluitvorming elders plaatsvindt. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

4. Onderdoorgang Gorterlaan

De onderdoorgang is onderwerp van lopend onderzoek en besluitvorming. ProRail verzoekt om dit in de visie te verduidelijken.

De Omgevingsvisie benoemt de onderdoorgang als een mogelijke oplossing, conform bestaand beleid en eerdere onderzoeken. De visie bevat geen besluit tot realisatie en is afhankelijk is van nadere besluitvorming. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

5. Goederenvervoer en Basisnet

ProRail wijst op afstandsbeperkingen en veiligheidsregels uit Basisnet en verzoekt deze expliciet te betrekken bij ruimtelijke keuzes.

Basisnet is een wettelijk kader dat rechtstreeks geldt en bij uitwerking van omgevingsplannen wordt toegepast. De Omgevingsvisie is niet het instrument om juridische normen vast te leggen. De visie verwijst naar het belang van een veilige leefomgeving, waarmee Basisnet impliciet is meegenomen. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

6. Bereikbaarheid en veiligheid van spoorvoorzieningen

Onderstations, relaiskasten en andere voorzieningen moeten vrijgehouden worden, met minimaal 5 meter afstand en blijvende bereikbaarheid. Overbouwen of onderbouwen is niet toegestaan. Ook zichtlijnen naar stations moeten worden geborgd.

De Omgevingsvisie bevat geen gedetailleerde ruimtelijke uitwerkingen die deze voorzieningen raken. Bij toekomstige planvorming worden deze aspecten vanzelfsprekend betrokken. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

7. Bescherming van de omgeving tegen effecten van het spoor

ProRail vraagt aandacht voor mitigatie van geluid, trillingen, externe veiligheid, waterpeil/stabiliteit, windhinder, schaduwwerking en reflectie van zonneparken.

Deze aspecten worden beoordeeld bij concrete ruimtelijke besluiten, niet in de strategische visie. De Omgevingsvisie benoemt het belang van een gezonde en veilige leefomgeving, waarmee deze thema's beleidsmatig zijn geborgd. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

8. Betrokkenheid van ProRail bij verdere planvorming

ProRail vraagt om vroegtijdige betrokkenheid bij alle ontwikkelingen nabij het spoor.

De gemeente bevestigt dat ProRail een vaste overlegpartner blijft bij relevante ruimtelijke ontwikkelingen. Dit wordt in de uitvoeringspraktijk geborgd. De Omgevingsvisie hoeft hiervoor niet te worden aangepast.

Conclusie

De zienswijze van ProRail wordt gewaardeerd, maar leidt – gelet op het strategische en beleidsmatige karakter van de Omgevingsvisie – niet tot inhoudelijke wijzigingen. De visie is gebaseerd op bestaand beleid en bevat geen juridisch bindende regels die het functioneren van het spoor beïnvloeden.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienwijze 12: Prachtlint Staphorst

Prachtlint Staphorst zet zich al drie jaar in voor het versterken van de biodiversiteit en het realiseren van nieuwe natuurplekken in de gemeente Staphorst, De stichting spreekt haar waardering uit voor de:

- De duidelijke keuze voor balans tussen behoud en ontwikkeling, met respect voor landschappelijke en dorpse kernkwaliteiten.
- De erkenning van rentmeesterschap als leidend principe voor iedereen.
- De aandacht voor landschapstypen, cultuurhistorie en biodiversiteit.
- De intentie om participatie structureel onderdeel te maken van de beleidscyclus.

Deze uitgangspunten sluiten goed aan bij de doelen van Prachtlint om samen met alle inwoners te werken aan een mooie, toekomstbestendige en gezonde leefomgeving. Pachtlint noemt in haar zienswijze ook een aantal verbetervoorstellen:

1. Biodiversiteit explicieter en concreter benoemen

Prachtlint stelt voor om biodiversiteit expliciet te benoemen als onderdeel van de kernkwaliteiten en de maatschappelijke opgave en om biodiversiteit expliciet te koppelen aan andere ruimtelijke ambities. Voorstel is ook om hier in de omgevingsprogramma's dan meetbare doelen over op te nemen.

2. Natuurinclusief ontwikkelen als standaard

Prachtlint stelt voor om natuurinclusief bouwen, inrichten en beheren als uitgangspunt te hanteren bij alle nieuwe ontwikkelingen, en dit te verankeren via de instrumenten van de omgevingswet en voorbeeldprojecten.

3. Verbinding tussen landschap, dorpen en groene elementen.

Prachtlint geeft aan dat overgangen tussen bebouwd gebied en landschap, kansen bieden voor extra natuurkwaliteit. Te denken valt aan het versterken en nieuw aanleggen van groene linten, dorpsranden en kleine natuurparels binnen en tussen de kernen. Gebruik ook bermen, erven, schoolpleinen en openbare ruimte als schakels in een lokaal ecologisch netwerk, en werk met bewoners en vrijwilligers samen bij aanleg en beheer.

4. Participatie: Benut lokale kennis en energie

Prachtlint geeft aan dat in Staphorst veel praktijkkennis, inzet en draagvlak aanwezig is. Voorstel is om lokale initiatieven en expertise te betrekken bij een praatplaat voor de totale leefomgeving, monitoring en evaluatie van nieuwe groene projecten en de uitwerking van gemeentelijke omgevingsprogramma's.

Dank voor het indienen van uw uitgebreide en betrokken reactie op de Omgevingsvisie 2.0. De gemeente waardeert de zorg en betrokkenheid van de stichting Prachtlint. Het opnemen van biodiversiteit, en hier vervolgens meetbare doelen aan te koppelen, heeft naar verwachting ecologische, financiële, organisatorische en juridische gevolgen. Ook zal het integrale raakvlakken en botsingen hebben met andere beleidsterreinen. Hetzelfde geldt voor natuurinclusief ontwikkelen als standaard hanteren. Het lukt ons niet om hier op korte termijn een zorgvuldige afweging over te kunnen maken. Tegelijk geldt ook dat met de raad is afgesproken dat deze versie van de Omgevingsvisie beleidsluw is. Daarom nemen we deze input nu niet mee in deze 'ronde' van de Omgevingsvisie. We gaan graag met u in gesprek over of en hoe wij uw input kunnen betrekken in de komende beleidscyclus.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienwijze 13: Werkgroep Groenkracht Staphorst

Werkgroep Groenkracht geeft aan dat de ontwerp-Omgevingsvisie van Staphorst sterk inzet op economische groei, terwijl de beschikbare ruimte beperkt is. Natuurwaarden raken daarbij structureel ondergeschikt aan bedrijvigheid, landbouw en recreatie. Deze eenzijdige focus leidt op termijn tot ecologische én economische schade, verlies aan leefkwaliteit en extra druk op voorzieningen. Het uitgangspunt van onbeperkte groei zonder duidelijke ecologische grenzen wordt daarom als achterhaald en onhoudbaar gezien.

Kern van de boodschap aan de gemeente is dat de zorg voor natuur, gezondheid en toekomstbestendigheid in het impactkwadrant niet thuishoort op de 'later' lijst, maar per direct de allerhoogste prioritering moet krijgen. Vanuit deze context doet de werkgroep een aantal aanbevelingen. De gemeentelijke reactie leest u na de aanbevelingen.

1. Leg de gevolgen van een nadruk op economische groei niet bij de volgende generaties neer.
   Groenkracht roept het gemeentebestuur op om economische ontwikkeling nadrukkelijk te koppelen aan evenredige investeringen in natuurherstel en -ontwikkeling, en om hierin duidelijke keuzes en programma's te maken.

2. Zorg voor een stevige borging van natuurwaarden
   Vertaal kernkwaliteiten natuur en landschap naar concrete programma's met monitoring en handhaving en stel ecologische doelen op (zoals gekapte bomen vervangen door dezelfde natuurwaarde: bv 1 grote eik voor 5 kleine).

3. Balans met strikte ecologische ondergrens
   De werkgroep is van mening dat het credo 'balans tussen behoud en ontwikkeling' in de praktijk zal leiden tot geleidelijk verlies van natuurkwaliteit. Verzoek: Veranker het voorzorgsbeginsel conform artikel 3.3 Omgevingswet expliciet in de visie. - Leg vast dat ontwikkeling óók natuurontwikkeling omvat en dat economische groei alleen mogelijk is bij aantoonbare versterking van natuurwaarden (o.a. via aanleg

4. Compensatieprincipe ecologisch verwerken
   Werkgroep Groenkracht roept op om behoud als uitgangspunt te hanteren en compensatie alleen mogelijk te maken bij aantoonbare ecologische gelijkwaardigheid. Verzoek is om in vergunningen heldere eisen te stellen aan groenplannen, compensatie en herstel – inclusief monitoring en handhaving.

5. Maak biodiversiteit expliciet en toetsbaar
   Werkgroep Groenkracht verzoekt de gemeente om biodiversiteit als zelfstandige kernwaarde in de Omgevingsvisie op te nemen. Stel meetbare doelen vast, inclusief monitoring en handhaving, en verplicht een ecologisch toetsingskader bij alle nieuwe ontwikkelingen.

6. Beperk en borg wonen in het landschap
   Zonder strikte ecologische randvoorwaarden leidt ‘wonen in het landschap’ tot versnippering van leefgebieden en verstoring door licht, geluid, verkeer en recreatief gebruik. Verzoek: Beperk deze mogelijkheid tot uitzonderingen, leg vast dat aantasting van natuurwaarden en ecologische samenhang uitgesloten is, en monitor en handhaaf.

7. Leg natuurprincipes nu vast
   Het doorschuiven van bescherming naar latere programma’s maakt natuur afhankelijk van politieke keuzes en capaciteit. Verzoek: Leg essentiële natuurprincipes en uitsluitingen nu al vast in de Omgevingsvisie en koppel hier direct een uitvoeringsprogramma aan.

8. Munitiedepot: volledige en zorgvuldige inpassing
   De werkgroep stelt dat de gevolgen van het geplande munitiedepot voor veiligheid, natuur en leefomgeving onvoldoende zijn onderzocht en verwerkt in de Omgevingsvisie. Er ontbreekt lokaal vooronderzoek en wettelijke natuurcompensatie is niet opgenomen. Daarom wordt verzocht om alle effecten expliciet vast te leggen, vooraf omgevingsonderzoeken uit te voeren, natuurcompensatie en participatie te borgen en nieuwe natuurambities duidelijk op de ambitiekaart op te nemen.

9. Ecologie en rode lijst soorten
   De negatieve beoordelingen van natuurimpact op bijna alle aspecten van de Omgevingsvisie, zoals geconcludeerd in de Milieueffectbeschouwing van Antea Group, zijn zeer zorgwekkend. Hoe wordt dit meegenomen en ingepast in het gebiedsplan? Verzoek**:** - Formuleer concrete, meetbare doelen voor herstel van Rode Lijst-soorten. - Borg monitoring en handhaving expliciet. - Pas de visie aan op basis van rapport Antea.

10. Aanbod Groenkracht
    Werkgroep Groenkracht geeft aan dat zij binnen het participatieproces actief en constructief zal bijdragen aan het helder formuleren en praktisch vertalen van alle in deze zienswijze genoemde doelen. Als vrijwilligers maken wij hiervoor bewust tijd vrij. Vanuit onze lokale kennis, expertise en ervaring ondersteunen wij het proces door ideeën en inzichten te vertalen naar concrete acties en onderbouwde besluitvorming. De groep geeft een aantal nieuwe natuurkansen weer, gebaseerd op deze lokale ecologische expertise. Dit wordt steeds geactualiseerd op basis van voortschrijdend inzicht. Ook brengen wij de vele mogelijkheden en kansen die wij zien voor natuurherstel en natuurontwikkeling actief in en lichten deze toe gedurende het participatieproces.

Dank voor het indienen van uw uitgebreide en betrokken reactie op de Omgevingsvisie 2.0. De gemeente waardeert de zorg en betrokkenheid van de werkgroep Groenkracht. De werkgroep Groenkracht geeft aan dat de Omgevingsvisie Staphorst te eenzijdig inzet op economische groei en natuur onvoldoende beschermt, en roept op tot harde ecologische grenzen, concrete doelen en directe borging van natuur, biodiversiteit en veiligheid in het belang van huidige en toekomstige generaties. De werkgroep roept hiermee discussie op over de positie van deze onderwerpen in de Omgevingsvisie. Daarnaast geldt ook dat de borging waar de werkgroep om vraagt, waarschijnlijk gevolgen heeft voor andere gemeentelijke ambities. Omdat deze Omgevingsvisie beleidsluw is, nemen we deze input nu niet mee in deze 'ronde' van de omgevingsvisie. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met u in gesprek.

Ten aanzien van de opmerkingen over het Staphorster bod / munitiedepot geldt dat wij in deze versie van de Omgevingsvisie niet vooruit willen lopen op het gebiedsproces dat Defensie hiervoor zal starten.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 14: ambtelijk advies provincie Overijssel

Provincie Overijssel heeft naar aanleiding van de Omgevingsvisie 2.0. een ambtelijk advies opgesteld. Dit advies hebben we hieronder kort samengevat en voorzien van een reactie. Het gehele advies is als bijlage toegevoegd.

1. Gemaakte keuzes en uitwerking
   De provincie vindt dat de Omgevingsvisie van de gemeente veel ambities noemt, maar weinig duidelijke keuzes maakt. Er zijn veel principes en pijlers, maar het is vaak onduidelijk wat de gemeente echt wil en hoe onderwerpen samenhangen. De ambities blijven algemeen en worden weinig uitgewerkt.

2. Onderbouwing over het waarom
   Voor de gebieden (zoals het veenweidegebied) is niet goed onderbouwd waarom bepaalde keuzes worden gemaakt, bijvoorbeeld over het behoud van de melkveehouderij. Ook is niet duidelijk hoe de gemeente verschillende belangen in deze gebieden wil combineren.

3. *Natuur en milieu*
   Daardoor is er risico op negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden, vooral bij woningbouw en veehouderij. De milieueffectbeschouwing laat zien dat er nog te weinig sturing is.

4. *Bereikbaarheid en verkeersveiligheid*
   De provincie is positief over de aandacht voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid, en het stimuleren van lopen en fietsen. Wel mist een duidelijke definitie van bereikbaarheid en een uitleg hoe doelen worden bereikt. Ook is onduidelijk hoe ambities voor openbaar vervoer, parkeren en woningbouw samen passen.

5. *Wonen*
   Bij wonen ziet de provincie dat de woningbouwopgave groot is, maar vraagt zij om betere onderbouwing en meer aandacht voor de regionale samenhang. Sommige woningbouwlocaties vragen om een andere indeling of uitleg.’

6. Bedrijventerreinen
   Voor bedrijventerreinen is meer onderbouwing nodig, vooral hoe plannen passen binnen regionale afspraken en natuurgebieden.

7. Water, bodem en klimaat
   Op het gebied van klimaat, water en bodem vindt de provincie dat deze te weinig sturend zijn. Water en bodem moeten een grotere rol krijgen bij keuzes voor locaties en inrichting. Klimaatadaptatie en CO_2-reductie worden te beperkt uitgewerkt.

8. Energie en wind
   Bij energie en wind zijn doelen niet consistent en ontbreekt duidelijkheid over nieuwe initiatieven en provinciale regels.

9. Samenvattend**:** de provincie vraagt de gemeente om scherpere keuzes, betere onderbouwing en meer samenhang tussen ambities, beleid en uitvoering.

Op hoofdlijnen menen we te zien dat de provincie in haar ambtelijk advies met name adviseert om ambities en samenhang nader uit te werken. En daarnaast ook uit te werken HOE we die ambities dan willen realiseren.

Deze versie van de Omgevingsvisie is een beleidsluwe versie. Dat wil zeggen dat we alleen beleid verwerkt hebben dat de afgelopen jaren al is vastgesteld. Doel van de visie is met name om dit sectorale beleid integraal te bundelen en om vast te leggen hoe we onder de omgevingswet gaan werken. Vanuit de in hoofdstuk 2 voorgestelde beleidscyclus, gaan we de ambities vervolgens uitwerken in omgevingsprogramma's. In die omgevingsprogramma's beschrijven we HOE we de ambities gaan realiseren, en hoe deze in een gebied of thema samenhangen met andere ambities.

Wij onderkennen dat een aantal ambities op dit moment nog niet concreet zijn. In de ontwerp Omgevingsvisie hebben we daarom opgenomen dat de nieuwe beleidstafel onder andere als opdracht krijgt om ambities concreter te gaan maken.

We zien dat de complexiteit van (gestapelde) ruimtelijke opgaven toeneemt. En dat dit om integrale, strategische keuzes vraagt. Die keuzes willen we maken vanuit een integrale beleidscyclus. De Omgevingsvisie 2.0. is er vooral op gericht om met deze integrale beleidscyclus te kunnen starten.

Naar aanleiding van uw advies hebben we prettige contacten gehad met een aantal medewerkers van de provincie. Hierin is uitgesproken dat de gemeente de kritische blik van de provincie waardeert. En dat we graag in contact blijven om te bezien of en hoe de provincie Overijssel in de gemeentelijke beleidscyclus kan ondersteunen om tot concrete, integrale en uitgewerkte keuzes te kunnen komen.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 15: zienswijze van de natuurbeschermingsvereniging IJhorst-Staphorst en omstreken

De natuurbeschermingsvereniging IJhorst-Staphorst en omstreken heeft een zienswijze ingediend. Deze zienswijze hebben we hieronder kort samengevat en voorzien van een reactie. De gehele zienswijze is als bijlage toegevoegd.

1. Uitwerking en doorwerking van de Omgevingsvisie.
   NBVIJS spreekt haar zorg uit over de procedure, processen en besluitvorming voor het opstellen en uitwerken van de visie en de door vertaling daarvan naar programma's en plannen om de gewenste fysische leefomgeving te realiseren. Verzoek is om meer ambitie en veel meer efficiëntie in werkgangen te betrachten waarbij per saldo alle programma's binnen twee jaar zullen zijn afgerond

2. Beschrijving van de kernkwaliteiten
   Verzoek van de NBVIJS is om de visie nadrukkelijk verder uit te werken op het vlak van wat de gemeente wil versterken (en dus niet alleen aangeven wat we willen behouden). Daarnaast heeft de NBVIJS de volgende suggesties:

- Met betrekking tot het beekdallandschap van de Reest willen we onder de aandacht brengen dat bij het onderdeel Vledders en de Leijer Hooilanden specifiek ook natuurontwikkeling moet worden benoemd.
- In de visie wordt goed aangegeven dat de groene inbedding van de dorpen en linten voor het welbevinden van de bevolking van groot belang is.
- Ten aanzien van de nieuwe ontsluiting vanaf de A 28 willen we opmerken dat de realisatie daarvan goed in het houtsingellandschap dient te worden ingepast en landschappelijk verlies dient te worden gecompenseerd. De nieuwe aansluiting vergroot de kans op forse toename van (sluip)verkeer naar het Staphorsterbos, de Vledders en Leijer Hooilanden en het Reestdal. Passende mitigerende maatregelen zijn nodig om deze verkeersstromen in goede banen te leiden.

3. Principes voor gezamenlijk handelen
   NBVIJS geeft aan dat zorgvuldig omgaan met de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie, niet alleen het behoud daarvan betekent maar ook herstel en compensatie als die waarden om wat voor reden dan ook verdwijnen of in het gedrang komen. Deze waarden dragen belangrijk bij aan het welbevinden van de bevolking en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. NBVIJS verzoekt om deze essentie expliciet in de Omgevingsvisie op te nemen.

4. Ambities voor de fysieke leefomgeving

   NBVIJS onderschrijft in zijn algemeenheid de ambities, maar heeft wel een aantal aandachtspunten.

- De NBVIJS wil geen extra bebouwing aan de noordkant van de Lankhorsterweg, om het landschap van het Reestdal zo veel mogelijk te beschermen. Wel ziet de NBVIJS kansen voor nieuwe landgoederen, omdat die de natuur en het landschap kunnen versterken.
- Na landbouw is natuur de belangrijkste functie in het buitengebied. Daarom moet natuur een aparte pijler krijgen in de Omgevingsvisie. Het gaat om het beschermen van natuur en om goede compensatie als natuur verloren gaat of dreigt te verdwijnen. Belangrijke ontwikkelingen hierbij zijn het munitiedepot en de stikstofproblematiek.
- De gemeente wil ruimte geven aan Defensie, maar de gevolgen voor de natuur zijn groot. Voor het munitiedepot moet 97 hectare natuur worden gecompenseerd. NBVIJS vindt dat compensatie moet vooral plaatsvinden rond het Staphorsterbos en in verbindingen naar omliggende natuurgebieden, zodat natuur en recreatie behouden blijven.
- Daarnaast heeft natuur veel last van stikstofdepositie. Dit probleem moet volgens de NBVIJS vooral landelijk en provinciaal worden aangepakt.
- Tot slot vindt de NBVIJS ook bermen, sloten en wegbeplanting erg belangrijk. Ze vormen waardevolle natuurverbindingen en dragen bij aan recreatie en een gezonde leefomgeving. Daarom is zorgvuldig en ecologisch beheer nodig, met aandacht voor bloemrijke bermen en sloten.

5. Gebiedsgerichte doorkijk

   NBVIJS vindt het zeer ongewenst om verdere industrialisering mogelijk te maken ten zuiden van de Gorterlaan en ten oosten van de spoorlijn. Dit gebied verdient volgens de NBVIJS rust en is een uitloopgebied voor de fauna vanuit het Staphorsterbos. Bovendien is een industriële invulling landschappelijk niet passend. Behoud van de kernkwaliteiten in de natuurgebieden maakt compensatie van verlies aan natuurwaarden, zoals bij de realisatie van het munitiedepot, in dit deelgebied absoluut noodzakelijk. Het meest zuiver is volgens de NBVIJS om de compensatie te regelen voordat het depot wordt gerealiseerd.

Dank voor het indienen van uw uitgebreide en betrokken reactie op de Omgevingsvisie 2.0. De gemeente waardeert de zorg en betrokkenheid van de NBVIJS. De NBVIJS roept op om niet alleen na te denken over behoud van kwaliteiten, maar ook over compenseren van verlies van kwaliteit, en het versterken van kwaliteit. Omdat deze Omgevingsvisie beleidsluw is, nemen we uw input nu niet mee in deze 'ronde' van de Omgevingsvisie. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met u in gesprek.

Over de nieuw in te richten beleidscyclus noemt de NBVIJS dat deze ingewikkeld, waarbij de feitelijke invulling in het gedrang komt. NBVIJS roept daarom op om alle benodigde programma's, binnen twee jaar gereed te hebben. Deze ambitie spreekt ons aan. Vanwege de (beperkt) beschikbare capaciteit in de ambtelijke organisatie moeten wij echter werken met een groeimodel. Dat betekent dat we de komende periode keuzes moeten maken over welke thema's of gebieden we uitwerken in een omgevingsprogramma. Voor ons is in elk geval duidelijk dat een omgevingsprogramma over het buitengebied urgent is.

Ten aanzien van de opmerkingen over het Staphorster bod / munitiedepot geldt dat wij in deze versie van de Omgevingsvisie niet vooruit willen lopen op het gebiedsproces dat Defensie hiervoor zal starten.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 16: Bijenvereniging

De Bijenvereniging Staphorst heeft een zienswijze ingediend. Deze zienswijze hebben we hieronder kort samengevat en voorzien van een reactie. De gehele zienswijze is als bijlage toegevoegd.

1. Waardevolle uitgangspunten
   De bijenvereniging onderschrijft de inzet op het behoud van landschappelijke kernkwaliteiten en ondersteunt daarom van harte het principe dat nieuwe ontwikkelingen een positieve bijdrage moeten leveren aan natuur en milieu. De vereniging neemt graag deel aan verdere gesprekken over deze thema's.

2. Bijdrage vanuit de bijenvereniging
   De bijenvereniging ziet vanuit haar expertise diverse kansen om de beoogde kwaliteitsverbetering te versterken en noemt hiervoor diverse voorbeelden.

3. Noodzaak van concretisering van biodiversiteitsdoelen
   De bijenvereniging vraagt nadrukkelijk om een verdere concretisering van de biodiversiteitsambities in de uitvoering van de visie en doet een aantal aanbevelingen voor uitwerking hiervan in omgevingsprogramma's.

4. Bestuivers als indicator van de omgevingskwaliteit
   De ambities in de Omgevingsvisie voor een gezonde leefomgeving en een toekomstbestendige agrarische sector bieden volgens de bijenvereniging een goed aanknopingspunt om bestuivers te gebruiken als indicator voor omgevingskwaliteit. Dit draagt bij aan een betere balans tussen ontwikkeling en behoud en versterkt het karakter van Staphorst als groene en leefbare gemeente.

Dank voor het indienen van uw uitgebreide en betrokken reactie op de Omgevingsvisie 2.0. De gemeente waardeert de zorg en betrokkenheid van de bijenvereniging. Omdat deze Omgevingsvisie beleidsluw is, nemen wij uw input nu echter niet mee in deze 'ronde' van de Omgevingsvisie. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met u in gesprek.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 17: Ministerie van Defensie / Rijksvastgoedbedrijf

In deze zienswijze vraagt het ministerie van Defensie / Rijksvastgoedbedrijf om de tekst in paragraaf 6.1.2. over Staphorst zuid als volgt te wijzigen:

Van:

In het oostelijke deel kijkt Defensie naar een mogelijke uitbreiding van het munitiedepot, inclusief verplaatsen van de op- en afritten op de A28 en aanleg van een spoortunnel bij de overweg J.J. Gorterlaan.

Naar:

In het oostelijk deel is de uitbreiding van het huidige munitiedepot in Staphorst naar een grootschalig munitiedepot vastgesteld door het kabinet. Een veilige, robuuste en rechtstreekse aansluiting op het hoofdwegennet (A28) en een veilige spoorwegovergang is nodig voor de omgeving, voor het verbeteren van de omgevingsveiligheid en voor de beleving daarvan. Hierdoor kunnen de kernen van de gemeente Staphorst in de toekomst meer dan nu worden ontzien van militair munitietransport en overige zwaar transport. Om dit te bereiken is het Staphorster bod het uitgangspunt voor de realisatie van de grootschalige munitieopslag. Defensie, provincie Overijssel en de gemeente Staphorst trekken hierin samen op en maken afspraken over programmatische aanpak.

De reactie leidt tot een tekstuele aanpassing van de Omgevingsvisie. Dit zodat de tekst in de omgevingsvisie in lijn is met het op 19 december vastgestelde Nationaal Programma Ruimte voor Defensie.

Zienswijze 18: LTO noord, afdeling west Overijssel

LTO noord, afdeling west Overijssel heeft een zienswijze ingediend. Deze zienswijze hebben we hieronder kort samengevat en voorzien van een reactie. De gehele zienswijze is als bijlage toegevoegd.

1. Kernkwaliteiten
   De gemeente Staphorst is ondernemend, waarbij ondernemerschap niet alleen op bedrijventerreinen zit, maar diep verankerd is in de agrarische sector. Deze agrarische ondernemersgeest en voldoende ruimte voor agrarische bedrijven zouden expliciet als kernkwaliteit behouden moeten blijven.
   Bij “wonen in het landschap” moet zeer terughoudend worden omgegaan met nieuwe woonfuncties in het buitengebied. Nieuwe enclaves zijn ongewenst en herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing naar wonen mag alleen als er aantoonbaar geen hinder ontstaat voor omliggende bedrijven (“nee, tenzij”).

   Met ondernemerschap, bedoelen wij alle vormen van ondernemerschap. We willen hier niet expliciet een vorm van ondernemerschap benadrukken, want daarmee doen we andere vormen van ondernemerschap mogelijk tekort.

   Gemeente Staphorst werkt aan beleidsuitgangspunten voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing. Deze zullen vanuit een participatieproces tot stand komen. We nemen vanuit dit proces contact met u op om uw zienswijze op dit vlak verder te bespreken.

2. *Principes voor gezamenlijk handelen*
   Rentmeesterschap sluit goed aan bij agrarisch ondernemerschap: denken in generaties, verantwoordelijkheid en vertrouwen. Positief is dat ruimte wordt geboden voor creatieve oplossingen door ondernemers.
   Bij het principe “koesteren van de agrarische sector” worden meerdere aandachtspunten genoemd:

   - Waardering voor prominente positie van het coöperatief plan Staphorst.
   - Steun voor ontwikkelruimte voor agrarische bedrijven, inclusief aanpassing aan nieuwe ontwikkelingen (dierenwelzijn, mestverwaarding).
   - Kritiek op de beperking tot strikt grondgebonden landbouw; dit sluit niet-grondgebonden bedrijven onterecht uit. Voorgesteld wordt te spreken van “landbouw met een grondgebonden karakter”.
   - Herbestemming van vrijkomende bebouwing mag geen negatieve gevolgen hebben voor omliggende bedrijven.
   - Hervestiging van bedrijven uit “De Streek” is wenselijk, maar realisme over beschikbare ruimte is nodig, inclusief een duidelijke ondergrens van wat als agrarisch bedrijf geldt.

- Schrappen van het woord “kleine” bij windmolens om flexibiliteit binnen bestaande kaders te behouden.

LTO geeft aan dat de strikte beperking tot grondgebonden landbouw, niet grondgebonden bedrijven onterecht uitsluit. Dit is niet specifiek onze bedoeling. Daarom passen wij de tekst als volgt aan: “Agrarische bedrijven krijgen ruimte om te groeien, zich te specialiseren, te intensiveren, groter te worden of hun activiteiten te verbreden, zolang dit past bij het bodem- en watersysteem en milieu”.

Wij herkennen dat de ruimte schaars is dat en dit een praktisch knelpunt kan zijn bij hervestiging van bedrijven uit de Streek. De gemeente Staphorst hanteert nu geen vaste, gemeentelijk gepubliceerde numerieke ondergrens voor wat een agrarisch bedrijf is. Een dergelijke overweging zou nieuw beleid zijn, en past daarmee niet in deze beleidsluwe versie Omgevingsvisie. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met de indieners van de betreffende zienswijzen in gesprek.

Met kleine windmolens bedoelen we de kleinschalige windmolens zoals beschreven in onze planregels NL.IMRO.0180.5102019004-VS01*. We passen het woord “kleine” aan naar “kleinschalige”.*

3. <u>Ambities voor de leefomgeving en gebiedsgerichte doorkijk</u>
    - Wonen en voorzieningen**:** werkgeversverantwoordelijkheid voor huisvesting arbeidsmigranten wordt onderschreven, maar er zijn te weinig eisen. Er moet een relatie zijn tussen werk- en woonlocatie. Daarnaast is behoefte aan tijdelijke woonoplossingen bij bedrijfsoverdracht binnen familiebedrijven.
    - Gezond, sociaal en veilig**:** zorgen over geurhinder door stapeling van ruimtelijke ontwikkelingen en strengere normen. Goede intenties zijn kwetsbaar in de praktijk.
    - Agrarisch gebied, water, bodem en landschap: waardering voor steun aan agrarische familiebedrijven en de nuchtere aanpak van het veenweidedossier. Positief is het betrekken van resultaten uit het koplopersproject Buut’n gebied Rouveen.
    - Energie en klimaat: mestvergisting biedt kansen, maar vraagt ondersteuning bij vergunningen, infrastructuur en samenwerking. Biogas kan ook via elektriciteitsopwek bijdragen aan klimaatdoelen. Geen zonnevelden op landbouwgrond.
    - Sterke lokale economie**:** zorgen over verkeersveiligheid bij toename van recreatief fietsen in het buitengebied. Vraagtekens bij de groei van het circulair energielandschap van 24 naar 30 ha.
    - Veel ambities leggen druk op het areaal landbouwgrond. Oproep om verlies van landbouwgrond zwaarder te laten meewegen en te zoeken naar ruimtebesparende oplossingen.

- Staphorst Zuid**:** te ruim begrensd; verzoek om delen toe te voegen aan “Platteland” en afstemming met de provincie over weidevogelbeleid.
- Platteland**:** spreek niet alleen over melkveehouderij, maar over de agrarische sector in brede zin.\

De voorgenoemde reacties gaan vooral over hoe ambities uitgewerkt worden. We kunnen de inhoud mogelijk gebruiken bij het opstellen van omgevingsprogramma’s. Daarover gaan we graag met de indieners van de betreffende zienswijzen in gesprek.

Voor het circulair energielandschap geldt dat we uitgaan van netto 30 hectare aan bedrijfsmatige activiteiten. Het totale oppervlakte is dan groter omdat er ook sprake moet zijn van ruimtelijke inpassing, waterberging etc. In de visie voegen we het woord ‘netto’ toe voor ’30 hectare;’.

Naar aanleiding van uw opmerking hebben we het woord melkveehouderij aangepast naar agrarische sector.

Conclusie

Deze zienswijze heeft geleid tot een aantal tekstuele wijzigingen. LTO heeft ook een aantal voorstellen voor een beleidswijziging en / of uitwerking van beleid. Omdat deze Omgevingsvisie beleidsluw is, nemen we deze input nu niet mee in deze ‘ronde’ van de Omgevingsvisie. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met de indieners van de betreffende zienswijzen in gesprek. Tijdens die gesprekken kunnen we nader verkennen of en hoe we zienswijzen kunnen betrekken in de komende beleidscyclus voor aanpassing van de visie en / of opstellen van omgevingsprogramma’s.

Zienswijze 19: Bewonersgroep Rouveen-West

Bewoners van Rouveen-West (buurtschap De Boompies) hebben naar aanleiding van de terinzagelegging van de Omgevingsvisie een reactie ingediend. De bewoners benadrukken het belang van een waardevolle, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Zij maken zich zorgen over het behoud van het karakteristieke dorpsgezicht, de cultuurhistorische waarden en de kwaliteit van het landschap. De bewoners erkennen de economische ambities van Staphorst, maar vinden dat deze altijd in balans moeten zijn met traditie, natuur, gezondheid en leefbaarheid.

De reactie benoemt vijf hoofdthema's:

1. Behoud dorpsgezicht en monumentale waarde van De Streek

De bewoners vrezen verrommeling, verschraling en verlies van cultuurhistorische identiteit. Zij pleiten voor een langetermijnvisie en consistent beleid om het unieke karakter van De Streek en De Boompies te beschermen.

2. Verlies van landschapskenmerken en biodiversiteit

Door demping van sloten, verharding van zandpaden en verwijdering van begroeiing verandert het landschap in een uniform poldergebied. Dit tast biodiversiteit en cultuurhistorische sporen aan.

3. Toenemende belasting door de A28

Er zijn zorgen over geluidsoverlast, fijnstof en gezondheidseffecten. Bewoners vragen om onderzoek naar fijnstofnormen en verkennen graag mogelijkheden voor een groene geluidswal als bescherming.

4. Toekomstplannen voor het gebied tussen A28 en Nieuwleusen

De komst van energie-industrie, uitbreiding van het munitiedepot, mogelijke windmolens en groei van bedrijventerreinen roepen vragen op over de langetermijnvisie en de gevolgen voor leefbaarheid.

5. Huisvesting en beheersing van arbeidsmigranten bij De Lichtmis

Bewoners vragen om duidelijkheid over aantallen, mogelijke uitbreidingen, betrokkenheid van omwonenden en verantwoordelijkheid van ondernemers voor goede huisvesting.

De bewoners benadrukken dat deze thema's samenhangen en direct raken aan de Omgevingsvisie. Zij pleiten ervoor dat het behoud van het dorpsgezicht en de cultuurhistorische waarde van De Streek een centrale toetssteen wordt voor toekomstig beleid. Zij vragen bestuurders om een toekomstbeeld van Staphorst in 2050 te schetsen, zodat de impact van keuzes inzichtelijk wordt.

Dank voor het indienen van uw uitgebreide en betrokken reactie op de Omgevingsvisie 2.0. De gemeente waardeert de zorg en betrokkenheid van de bewoners van Rouveen-West bij het behoud van de leefomgeving, het landschap en het cultuurhistorische karakter van De Streek.

De onderwerpen die u benoemt -waaronder cultuurhistorie, landschap, gezondheid, leefbaarheid en toekomstige ontwikkelingen- raken aan belangrijke keuzes waar de gemeente de komende jaren voor staat. Daarbij blijft de gemeente zoeken naar een zorgvuldige balans tussen ontwikkeling, leefkwaliteit en het behoud van de identiteit van Staphorst.

Uw suggestie om het toekomstbeeld van Staphorst letterlijk te schetsen, vinden wij een mooi vertrekpunt voor een komende actualisatie van de Omgevingsvisie. In deze actualisatie is – als de gemeenteraad dit nodig acht - ruimte voor eventuele koers- en beleidswijzingen.

Omdat deze Omgevingsvisie beleidsluw is, nemen we deze input nu niet direct mee in deze 'ronde' van de Omgevingsvisie. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met u in gesprek.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 20: inwoner IJhorst

Een inwoners uit IJhorst heeft een zienswijze ingediend. De zienswijze bevat diverse aandachtspunten met betrekking tot onder meer taalgebruik, participatie, natuur en biodiversiteit, gebiedskwaliteiten, ruimtelijke afwegingen en lokale omstandigheden. Deze zienswijze hebben we hieronder kort samengevat en voorzien van een reactie. De gehele zienswijze is als bijlage toegevoegd.

1. Jargon

Indiener reageert op de Ontwerp-Omgevingsvisie Staphorst 2.0 en geeft aan dat het document naar zijn mening te veel jargon bevat en daardoor moeilijk toegankelijk is voor inwoners. Ook de gebruikte figuren worden als onduidelijk ervaren en zouden meer toelichting moeten krijgen.

Bij uw opmerkingen over het taalgebruik verwijst u naar voorbeelden uit hoofdstuk twee. Wij zijn het met u eens dat dit eenvoudiger kan. Voor de inwoner is met name ook van belang wat de nieuwe sturingsfilosofie concreet voor hen betekent. De komende periode willen we dit samen met inwoners en belangenorganisaties verder uitwerken. Als onderdeel daarvan komen we dan met een eenvoudiger uitleg over wat de inwoners merken van de nieuwe werkwijze.

2. Politiek gestuurd?

Indiener veronderstelt dat de Omgevingsvisie politiek gedreven is.

De Omgevingsvisie is een document van de volksvertegenwoordiging. In dit document stelt de volksvertegenwoordiging kaders over de ontwikkeling van Staphorst.

3. Participatieproces

Indiener om duidelijkheid over de rol en invloed van participatie in het proces en in hoeverre inbreng van inwoners daadwerkelijk kan leiden tot aanpassingen.

Op 18 maart 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met een raadsstartnotitie over de Omgevingsvisie 2.0. Daarin is afgesproken dat de gemeente inwoners en belangenorganisaties raadpleegt. Ook is aangegeven dat er, afhankelijk van welke meedenkkracht zich aandient, ook ruimte is voor coproductie.

Raadplegen betekent dat de gemeente inwoners en andere betrokkenen vraagt wat zij vinden van een plan. Zij kunnen hun mening geven, maar de gemeente beslist zelf. Coproductie betekent dat de gemeente en inwoners samen een plan maken. Inwoners denken vanaf het begin mee en hebben meer invloed op de keuzes. Bij raadplegen luistert de gemeente, bij coproductie werkt de gemeente samen met inwoners.

We zien nu dat vanuit de ingediende zienswijzen een aantal inwoners en belangenorganisaties aanbieden om mee te denken over de inhoud. Dat waarderen we. In hoofdstuk twee van de Omgevingsvisie is afgesproken dat de nieuwe beleidstafel met voorstellen kan komen voor toekomstige beleidswijzigingen. Gezien de denkkracht die zicht nu aandient, denken we dat coproductie een goed middel is om samen te werken. Voor toekomstige beleidswijzingen geldt dat de raad bepaalt op welke onderdelen zij haar visie wil aanpassen.

4. Grondbeleid en kostenverhaal

Indiener veronderstelt dat natuur het onderspit zal delven, omdat het financiële rendement van natuur niet snel inzichtelijk gemaakt kan worden.

In de toekomst overwegen wij om instrumenten te gebruiken of ontwikkelen waarbij ook maatschappelijke baten op 'geld gezet' kunnen worden.

5. Beschrijving kernkwaliteiten, principes voor gezamenlijk handelen en ambities

In de gebiedsbeschrijvingen worden diverse inhoudelijke opmerkingen gemaakt, zoals het belang van zandwegen voor insecten, het opnemen van bepaalde laanstructuren als kernkwaliteit en het verduidelijken van kaarten. Daarnaast wordt gewezen op het risico dat landschappelijke verbindingen bij nieuwbouwprojecten verdwijnen door financiële afwegingen. Voor bedrijventerreinen pleit indiener voor een groenere inrichting die bijdraagt aan een aantrekkelijk werklandschap.

Met betrekking tot zondagsrust vraagt indiener om meer ruimte voor activiteiten in IJhorst, passend bij het lokale karakter, en wordt voorgesteld het zwembad op zondag te openen. Ook worden suggesties gedaan voor strengere formuleringen rondom compensatie van beplanting en langdurig beheer daarvan. Verder wordt gepleit voor meer flexibiliteit bij woningsplitsing in grote boerderijen en wordt gevraagd om de IJhorstermarkt op te nemen in de visie.

Met een aantal vragen roept de indiener een discussie op de positie van natuur, landschap en biodiversiteit in het beleid van de gemeente Staphorst. Dit geldt ook ten aanzien van de zondagsrust en mate de flexibiliteit bij woning splitsing. Omdat deze Omgevingsvisie beleidsluw is, nemen we deze input nu niet in deze 'ronde' mee. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met u in gesprek (zie ook kopje participatie).

Het is voor ons niet duidelijk welke ambitie over de IJhorstermarkt de indiener toegevoegd wil zien aan paragraaf 5.5.2.

6. Deelgebieden Reestdal en boswachterij Staphorst

Indiener uit zorgen over de passage over bescherming van landbouwareaal in het Reestdal en de Boswachterij Staphorst, omdat dit vooruitloopt op mogelijke ontwikkelingen zoals het munitiedepot en de bijbehorende natuurcompensatie.

Ten aanzien van de opmerkingen over het Staphorster bod / munitiedepot geldt dat wij in deze versie van de Omgevingsvisie niet vooruit willen lopen op het gebiedsproces dat Defensie hiervoor zal starten.

De reactie leidt niet tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 21: Industriële contactclub Staphorst (ICC)

De industriële contactclub Staphorst heeft een zienswijze ingediend. Deze zienswijze hebben we hieronder kort samengevat en voorzien van een reactie. De gehele zienswijze is als bijlage toegevoegd.

1. Kernobservaties

Op basis van gesprekken met lokale ondernemers en relevante beleidsstukken signaleert de ICC de volgende centrale thema's:

- Groeidruk op bedrijventerreinen: zowel kwantitatief als kwalitatief groeit de vraag naar bedrijfsruimte.
- Behoefte aan terreinen met hogere milieucategorie (3.2 en hoger): voor moderne bedrijfsvoering en doorontwikkeling van lokale bedrijven.
- Sterke lokale verankering: ondernemers kiezen graag voor vestiging in het eigen dorp; dit versterkt sociale cohesie, binding en leefbaarheid.
- Ruimte voor toekomstbestendige sectoren: met name circulariteit, energie, innovatie en duurzame productie.

2. Voorstel voor transformatie en revitalisatie van de Baarge

ICC stelt voor om het gebied tussen de Gemeenteweg en de J.C. van Andelweg de transformeren van industrie naar woningbouw. Aan de spoorzijde wordt een groene parkzone voorgesteld, waarin ruimte ontstaat voor een mogelijk toekomstig station als impuls voor mobiliteit en bereikbaarheid. Bestaande bedrijven die willen meewerken aan deze transformatie zouden een voorkeurspositie moeten krijgen bij nieuwe bedrijfsgebieden elders in Staphorst.

3. Monofunctionele uitbreiding Bullingerslag

ICC ziet hier graag uitbreiding uitsluitend voor bedrijfsfuncties, geen woonfuncties. Ontwikkelen als duurzaam en groen bedrijventerrein, met aandacht voor waterberging, klimaatadaptatie, landschappelijke inpassing en beleving.

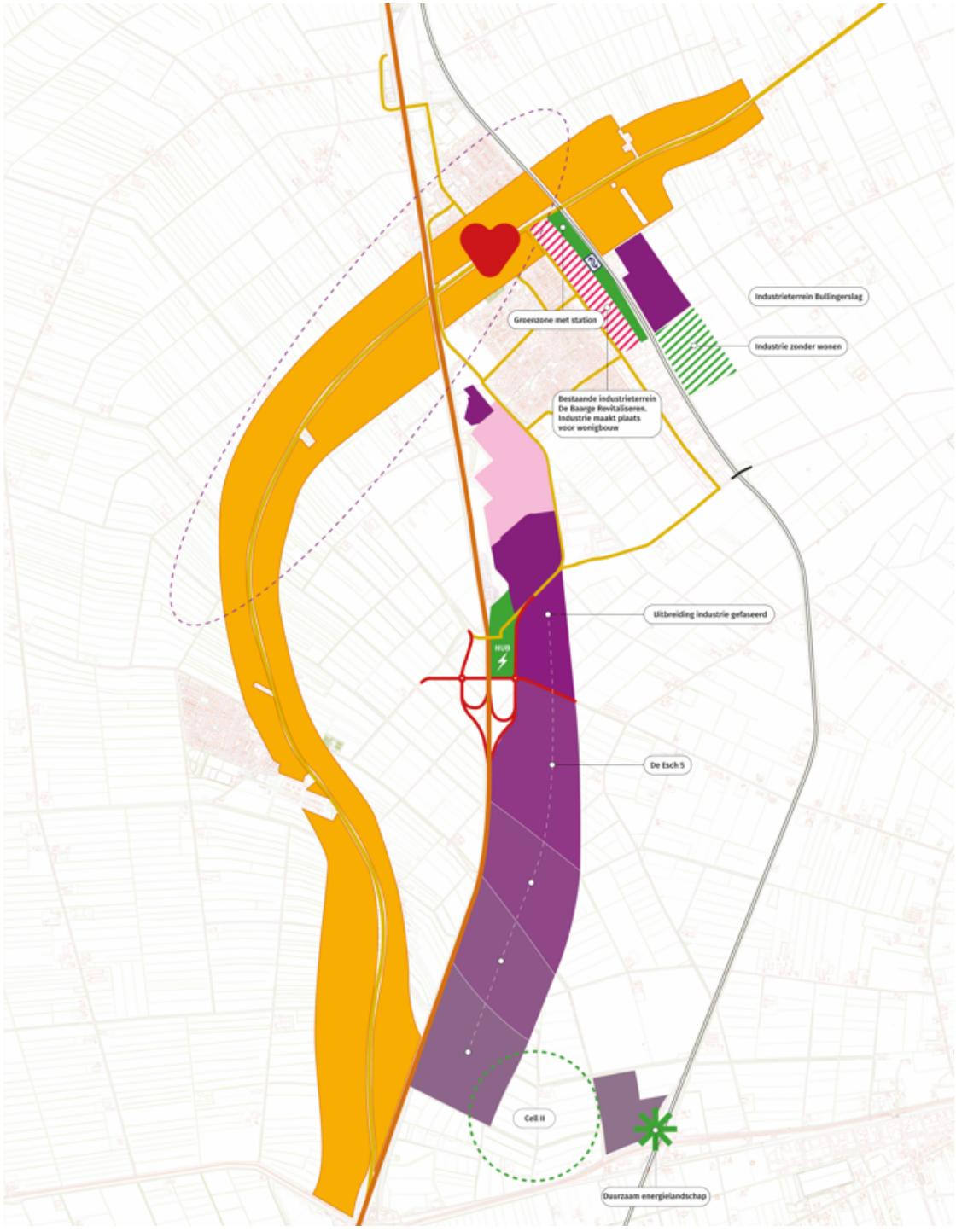
4. Esch 5 en industriezone langs A28

Fasering van uitbreidingen langs de A28 richting Zwolle, in plaats van richting de J.J. Gorterlaan en de spoorlijn. Ontwikkel een duidelijke industriezone langs de A28, met ruimte voor hogere milieucategorieën.

5. CEL fase 2

Ruimte bieden voor bedrijven en initiatieven rondom circulariteit, energieopwekking, energieopslag en duurzame innovatie. Het gebied ontwikkelen als toekomstgericht cluster dat aansluit bij regionale energie- en klimaatdoelen.

6. Kaartbeeld visie ICC

Op hoofdlijnen sluit de zienswijze van de ICC aan bij de ontwerp Omgevingsvisie 2.0. Dit geldt echter niet voor transformatie van de Baarge. Deze denkrichting komt nu niet voor in gemeentelijke plannen voor woningbouw en bedrijventerreinen. Daarnaast doet de ICC een concreet voorstel voor de zonering van een eventueel nieuwe industriezone langs de A28. Deze zone is nu onderdeel van gesprek in het kader van de Ruimtelijke Economische Bouwsteen 2040.

Omdat deze Omgevingsvisie beleidsluw is, nemen we de voorgestelde ideeën nu niet mee in deze 'ronde' van de visie. We kunnen de inhoud mogelijk wel gebruiken bij een volgende actualisatie van de Omgevingsvisie. Daarover gaan we graag met u in gesprek.

Zienswijze 22: Waterschap DOD

Waterschap DOD geeft aan dat het, gezien het kerstreces en de aandacht die zij wil besteden om recht te doen aan het proces, meer tijd nodig heeft om haar zienswijze goed te motiveren. WDOD verzoekt de gemeente om gelegenheid te geven om haar zienswijze uiterlijk op 11 februari 2026 toe te sturen.

Ambtshalve wijzigingen

1. In paragraaf 5.1.1 is abusievelijk 2x “goedkope koop” opgenomen. In een geval moet dat “goedkope huur” zijn.

De tekst wordt aangepast.

2. 5.5.2. Toerisme en recreatie: bij “ Zwarte Dennen”
   “ Bosgebied de Zwarte Dennen willen we ontwikkelen tot aantrekkelijke plek voor natuur én actieve dagrecreatie. We zetten in op natuurgerichte outdoor. Bij de zwemvijver zien we graag een kleinschalige horeca accommodatie. Hiervoor ontwikkelen we samen met Staatsbosbeheer een uitgiftekader”
   - Rol van de gemeente in het uitgiftekader:

   Geen directe zeggenschap over het uitgiftekader: Staatsbosbeheer (SBB) is eigenaar van de grond en stelt op basis van hun wensen en behoefte het uitgiftekader op. De gemeente is geen mede-uitgever en heeft formeel geen rol in de inhoudelijke opstelling. (We helpen ze natuurlijk wel graag op weg).
   Toetsing aan het omgevingsplan: De gemeente komt in beeld wanneer de gewenste ontwikkelingen zoals (meer dan ondersteunde) horeca of recreatieve voorzieningen niet passen binnen het geldende omgevingsplan. In dat geval is een wijziging of afwijking nodig, waarvoor de gemeente bevoegd gezag is.

   - Beleidsmatige betrokkenheid:

   Hoewel de gemeente niet formeel onderdeel van het uitgiftekader is, heeft de gemeente belang bij een recreatieve impuls en kan daarom advies geven om de ontwikkeling te laten aansluiten bij gemeentelijke beleidsdoelen (Visie Recreatie & Toerisme, Omgevingsvisie).

“ Zwarte Dennen

Bosgebied de Zwarte Dennen willen we ontwikkelen tot een aantrekkelijke plek voor natuur én actieve dagrecreatie. We zetten in op natuurgerichte outdoor. Bij de zwemvijver zien we graag een horeca accommodatie. Hiervoor stemmen we met Staatsbosbeheer af over het uitgiftekader. Staatsbosbeheer is eigenaar van de grond en stelt het uitgiftekader op. De gemeente Staphorst werkt hierbij nauw samen met SBB, omdat wij groot belang hechten aan een recreatieve impuls in dit gebied. Deze ontwikkeling draagt bij aan onze beleidsdoelen voor recreatie, toerisme en leefbaarheid.”

5.5.4.: Tekst over zonnepanelen
Aangepast naar: “We kiezen bewust voor zonnepanelen op bestaande daken en willen geen landbouwgrond opofferen voor zonnevelden. Bij (rijks)monumenten en karakteristieke woningen wordt het ter voorkoming van aantasting van het pand mogelijk om, onder voorwaarden, zonnepanelen in een kleinschalige grondopstelling of veldopstelling voor eigen gebruik op gronden met een agrarische bestemming nabij de woning te plaatsen”

Slot

De gemeente Staphorst wil qua werkwijze aansluiten bij de Omgevingswet. In deze context heeft zij een beleidsluwe ontwerp Omgevingsvisie opgesteld. Hierop zijn 22 zienswijzen ingediend. In een groot deel van deze zienswijzen worden beleidswijzigingen voorgesteld en / of worden voorstellen gedaan voor de concretisering en uitwerking van beleid.

In de werkwijze vóór de Omgevingswet, stelden wij een visie vast die misschien wel tien jaar van toepassing zou zijn. Dit doen we vanaf nu anders: we herijken de visie jaarlijks. Uitwerking van de visie voor gebieden of thema’s gebeurt dan via omgevingsprogramma’s. Vanuit deze context kiezen we ervoor om de zienswijzen die beleidswijzigingen en/of voorstellen voor concretisering en uitwerking van beleid bevatten, te beschouwen als input voor nog op te stellen omgevingsprogramma’s.